

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології

Кафедра романської філології
та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ 01 ” 09 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**„МЕТОДИКА НАВЧАННЯ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ: МЕТОДИКА
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ШКОЛІ”**
для студентів 3 курсу

спеціальності освітнього рівня спеціалізації:	035 Філологія першого (бакалаврського) 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно)
освітньої програми	Мова та література (іспанська) Мова та література (італійська) Мова та література (французька)

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Наочний відділ МОКІТОРИНГУ якості освіти	
Програма №	0816/20
Підпись	
(підпись, ініціали)	
от	20

Київ – 2020

Розробник:

Харченко Т. Г., доктор педагогічних наук, професор кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Викладачі:

Харченко Т. Г., доктор педагогічних наук, професор кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Протокол від “29” вересня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри Ларс (Махачашвілі Р.К.)

Робочу програму погоджено з гарантами освітніх програм (керівниками проектних груп)
Мова та література (французька)

— 2019 р.
Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Харченко Т.Г. (Т.Г. Харченко)
Мова та література (іспанська)

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Лілія Григорівна Підліпригора
(Ю.Г. Підліпригора)
Мова та література (італійська)

_____. _____.2019 р.
Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Дель Гаудіо (Сальваторе Дель Гаудіо)

Робочу програму перевірено

2019 p.

Заступник директора Інституту філології Ольга (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 20/20/2024 н.р	<u>Марк</u> (підпис)	Маркадівім А.К. ПІБ	«01» 09 2020 р.	протокол № 1
на 20/20/2024 н.р	(підпис)	( ) ПІБ	«_ » 20 _ р.	протокол № _
на 20/20/2024 н.р	(підпис)	( ) ПІБ	«_ » 20 _ р.	протокол № _
на 20/20/2024 н.р	(підпис)	( ) ПІБ	«_ » 20 _ р.	протокол № _

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання							
	Денна		Заочна					
«Методика навчання в середній школі»								
Вид дисципліни	обов'язкова							
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська							
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180		6 / 180					
Курс	3							
Семестр	5	6	5	6	7			
Кількість змістових модулів з розподілом	12							
Обсяг кредитів	2	4	2	2	2			
Обсяг годин, в тому числі:	60	120	60	60	60			
Аудиторні	28	56	8	8	8			
Модульний контроль	4	6						
Семестровий контроль	-	30						
Самостійна робота	28	28	52	52	52			
Форма семестрового контролю	Екзамен		Екзамен					
Змістовий модуль «Методика навчання іноземної мови в школі»								
Курс	3							
Семестр	5	6	5	6				
Обсяг кредитів	2	2	2	2				
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	60	60				
Аудиторні	28	28	8	8				
Модульний контроль	4	4						
Семестровий контроль	-	15						
Самостійна робота	28	13	52	52				
Форма семестрового контролю	Екзамен		Екзамен					

Особливі умови для вивчення дисципліни

Вид заняття	Умови
Лабораторне	розділ на групи
Практичне	розділ на підгрупи

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни є супровід студента у процесі побудови власних знань про особливості процесу навчання іноземної мови (формування іншомовної комунікативної компетенції) у закладах загальної середньої освіти; виховання, освіту і розвиток учнів засобами іноземної мови на уроці та в позакласній роботі (гурткова робота, клубна робота, секції за інтересами, проблемні групи, наукові гуртки тощо); навчання професійно спрямованої іноземної мови; навчання літератури країни, мова якої вивчається, науково-технічного перекладу, країнознавства тощо; науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадженням у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання іноземних мов; виховну діяльність; навчально-методичну роботу у школі, районі, області/місті, в тому числі з вивчення, узагальнення та поширення нових інформаційних технологій навчання іноземних мов; пропаганду психолого-педагогічних знань серед батьків і населення.

Завдання навчальної дисципліни:

- ✓ створити у студентів широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі сформувати уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;
- ✓ ознайомити студентів з найбільш відомими методичними напрямами, системами і методами, формами та засобами навчання іноземних мов, а також сформувати у них уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;
- ✓ на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у освітньому процесі з іноземної мови у школі.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні бакалаври філології, **набувають таких програмних компетентностей: ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15 (загальні компетентності); ФК2, ФК3, ФК4, ФК16, ФК17 (фахові компетентності спеціальності).**

- **ЗК1:** здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

- **ЗК3:** здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.

- **ЗК4:** уміння застосовувати отримані теоретичні знання у практичних ситуаціях.

- **ЗК5:** здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями, уміння ефективно планувати й розподіляти свій час.

- **ЗК6:** здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК8:** уміння виявляти, ставити та вирішувати професійні проблеми.
- **ЗК9:** навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.
- **ЗК10:** здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК11:** здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.
- **ЗК12:** здатність адаптуватися до нових ситуацій та генерувати нові ідеї.
- **ЗК13:** здатність працювати в команді та автономно.
- **ЗК14:** формування лідерських якостей.
- **ЗК15:** толерантність, увага до відмінностей та впливу різних культур і традицій інших країн.
- **ФК2:** психолого-педагогічна компетентність: володіння знаннями щодо закономірностей розвитку людини, формування психічних процесів пам'яті, мислення, уяви, почуттів і психічних якостей особистості.
- **ФК3:** методична компетентність: володіння лінгво-дидактичними уміннями, необхідними для ефективної роботи в освітніх закладах.
- **ФК4:** проектна компетентність: здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі французької філології.
- **ФК16:** літературознавча компетентність (глибокі знання та розуміння в галузі літературознавства): знання про основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору. Розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблем поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.
- **ФК17:** літературознавчо-критична компетентність: здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку світового літературознавства.

Організація навчальної діяльності в Центрі прикладних комунікативних технологій.

Основною метою організації навчальної діяльності в Центрі прикладних комунікативних технологій є розвиток особистості вчителя-рефлексивного практика, який володіє розвиненими рефлексивними вміннями, спрямованими на самоаналіз своїх професійних дій, образу, поведінки, стану; вміє самостійно

ухвалювати професійні рішення й діяти; несе відповідальність за свої рішення й дії. Виходячи з того, що теоретичні знання, накопичені поза контекстом дій, не можуть бути такими, що мобілізуються, і мобілізованими у вирішенні професійних завдань, робота студентів у Центрі спрямована на організацію клінічних форм професійної підготовки майбутнього вчителя іноземних мов, тобто на інтенсивне тренування аналізу педагогічної дійсності за допомогою теоретичних положень. Практика для студента стає одночасно діяльністю з побудови теоретичних концептів і нових знань, а також діяльністю з інтеграції та мобілізації набутих здібностей і компетенцій.

Задля ефективної реалізації зазначененої мети підготовка студентів має характер тренування. Постійно організовуються семінари і тренінги, присвячені аналізу практики, групи роздуму над професійними проблемами, ательє клінічного стилю, семінари з вивчення випадків з життя або життєвих історій, організовується підготовка фахівців, спрямована на методологію спостереження або дослідження; забезпечується чергування теорії й практики в навчанні майбутніх учителів іноземних мов. Викладач університету виконує роль „тренера”, який спостерігає, намічає шляхи, спрямовує ментальні процеси майбутнього вчителя. Його функції спрямовані на підтримку й організацію роботи з самоаналізу, вони дають можливість допомагати майбутнім учителям інтерпретувати свої практики та поведінку й, таким чином, поступово створювати, вибудовувати специфічні навички та компетенції, зважаючи на особистий досвід кожного з них.

На заняттях у Центрі студенти поступово оволодівають такими **професійно-методичними вміннями** вчителя іноземної мови: здійснювати комунікативно-навчальну функцію, яка охоплює інформаційний, мотиваційно-стимулюючий і контрольно-коригуючий компоненти, тобто вміло застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми навчання та сучасні технічні засоби навчання в різних умовах для формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції; здійснювати розвивальну функцію, а саме накреслювати шляхи формування та розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових сил на матеріалі іноземної мови як навчального предмета; здійснювати виховну функцію, вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, гуманістичного виховання учнів засобами іноземної мови; здійснювати гностичну функцію, аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції учнів конкретного класу; об'єктивно оцінювати зміст, засоби навчання іноземної мови в різних умовах; вивчати та узагальнювати досвід навчання іноземних мов; здійснювати конструктивно-планувальну функцію, планувати і творчо конструювати навчальний процес в цілому, а також процес навчання конкретного навчального матеріалу (лексичного, граматичного, фонетичного, країнознавчого тощо); планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, в тому числі в інтересах індивідуалізації та диференціації навчання; здійснювати організаторську функцію (в

органічному зв'язку з гностичною та конструктивно-планувальною функціями), тобто реалізувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів), творчо вирішувати педагогічні і методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

3. Результати навчання за дисципліною

Опанувавши дисципліну „Методика навчання іноземної мови в школі”, студенти повинні мати такі *програмні результати навчання: ПРН3, ПРН4, ПРН5(знання та розуміння); ПРН6, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16 (застосування знань та розумінь); ПРН17, ПРН18, ПРН19, ПРН20 (формування суджень).*

- **ПРН3** – знання та розуміння літературознавчих понять, основних етапів розвитку літератури, її суспільної ролі, основних етапів життєвого і творчого шляху письменників, виявляти знання історичних ознак понять народності літератури, художнього образу; основних ознак силабо-тонічної системи віршування.

- **ПРН4** – розуміння зарубіжної художньої літератури як культурної та мовної цілісності, мистецтва слова, усвідомлення національної своєрідності літературного процесу.

- **ПРН5** – знання та розуміння психолого-педагогічних основ навчального процесу у школі.

- **ПРН6** – уміння застосовувати мовні знання на всіх рівнях сучасної французької літературної мови з дотриманням стилістичних, лексичних, орфоепічних та граматичних норм та застосування мовленнєвих умінь у педагогічній практиці.

- **ПРН8** – володіння педагогічною технікою, прийомами професійно-педагогічного самовдосконалення, культурою педагогічного спілкування.

- **ПРН10** – володіння практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу.

- **ПРН11** – здатність реалізовувати основні управлінські функції аналізу, організації, контролю, самоконтролю в процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності.

- **ПРН12** – здатність складати різні види планів для організації процесу навчання іноземною мовою.

- **ПРН13** – здатність конструювати особистий освітній продукт.

- **ПРН14** – застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження.

- **ПРН15** – уміння визначати художню своєрідність творів і творчості письменника загалом, послуговуючись системою основних понять

і термінів літературознавства.

- **ПРН16** – здатність здійснювати аналіз та інтерпретацію творів зарубіжних письменників, визначати жанрово-стилістичні особливості творів мовою оригіналу та суттєві ознаки їх перекладів українською мовою, висловлювати судження щодо зв'язків української та інших літератур.

- **ПРН17** – оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

- **ПРН18** – цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

- **ПРН19** – оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.

- **ПРН20** – дотримуватися правил академічної добродетелі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекцій	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
V семестр							
Змістовий модуль I.							
Теоретичні основи методики навчання іноземних мов							
Тема 1. Вступ до методики навчання іноземних мов (ІМ)	7	1		2			
Тема 2. Система навчання ІМ.	7	1		4			
Тема 3. Контроль у навчанні ІМ. Психолінгвістичні засади формування іншомовної комунікативної компетентності і системи вправ.	8			4			
Модульний контроль № 1.	2						
<i>Разом</i>	26	2		10			
Змістовий модуль II.							
Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (лінгвістичної) в учнів шкіл							
Тема 4. Методика формування мовних компетентностей у учнів середньої школи	32	2		10	4		
Модульний контроль № 2.	2						
<i>Разом</i>	34	2		10	4		
<i>Усього за семestr V</i>	60	4		20	4		
VI семестр							
Змістовий модуль III.							
Методика формування іншомовної комунікативної компетентності (мовленнєвої) в учнів шкіл							
Тема 5. Методика формування мовленнєвих компетентностей учнів шкіл	26	4		10	4		
Модульний контроль № 3.	2						
<i>Разом</i>	28	4		10	4		
Змістовий модуль IV.							
Організація навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти							
Тема 6. Організація навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти. Особливості поглибленого навчання ІМ у школі.	15	2		6	2		
Модульний контроль № 4.	2						
<i>Разом</i>	17	2		6	2		
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
<i>Усього за семestr VI</i>	60	6		16	6		
<i>Усього за рік</i>	120	10		36	10		
						41	

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекцій	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
V семestr							
Змістовий модуль I.							
Теоретичні основи методики навчання іноземних мов							
Тема 1. Вступ до методики навчання іноземних мов (ІМ)	10			2			
Тема 2. Система навчання ІМ.	9			1			
Тема 3. Контроль у навчанні ІМ. Психолінгвістичні засади формування іншомовної комунікативної компетентності і системи вправ.	9			1			
Модульний контроль № 1.							
Разом	28			4			
Змістовий модуль II.							
Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (лінгвістичної) в учнів шкіл							
Тема 4. Методика формування мовних компетентностей у учнів середньої школи	32			4			
Модульний контроль № 2.							
Разом	32			4			
Усього за семестр V	60			8			
VI семestr							
Змістовий модуль III.							
Методика формування іншомовної комунікативної компетентності (мовленнєвої) в учнів шкіл							
Тема 5. Методика формування мовленнєвих компетентностей у учнів шкіл	32			4			
Модульний контроль № 3.							
Разом	32			4			
Змістовий модуль IV.							
Організація навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти							
Тема 6. Організація навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти. Особливості поглибленого навчання ІМ у школі.	28			4			
Модульний контроль № 4.							
Разом	28			4			
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього за семестр VI	60			8			
Усього за рік	120			16			
						104	

Теми самостійної роботи

Змістовий модуль та теми курсу	Теми, винесені на самостійне вивчення
V семестр	
Змістовий модуль I.	
Теоретичні основи методики навчання іноземних мов	
Лекція 1. Вступ до методики навчання ІМ.	<p>Система навчання ІМ.</p> <p>Контроль у навчанні ІМ.</p> <p>Психолінгвістичні засади формування ІКК і система вправ</p>
Змістовий модуль II.	
Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (лінгвістичної)	
Лекція 2. Методика формування мовних компетенцій	Tруднощі навчання фонетиці, лексиці, граматиці, техніці читання й техніці письма.
VI семестр	
Змістовий модуль III.	
Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвої)	
Лекція 3. Методика формування мовленнєвих компетентностей	<p>Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності.</p> <p>Методика формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності.</p>
Змістовий модуль IV.	
Організація навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти	
Лекція 4. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах.	<p>Особливості поглиблого навчання іноземних мов у школі.</p> <p>Індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетентності.</p>

5. Програма навчальної дисципліни

V СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Тема 1. Вступ до методики навчання іноземних мов – 2 год.

Система освіти в Україні та навчання іноземних мов (ІМ).

Концепція загальної середньої освіти та навчання іноземних мов. Державні стандарти загальної середньої освіти і навчання ІМ. Концепція навчання ІМ у закладах загальної середньої освіти. Іноземна мова як навчальний предмет у системі мовної освіти. Міжкультурна комунікативна компетентність. Професійна компетентність учителя іноземних мов .

Методика навчання іноземних мов як наука. Методика навчання ІМ як навчальна дисципліна, освітня технологія і наука. Методи дослідження в методиці навчання ІМ. Зв'язок методики з іншими науками.

Система навчання ІМ. Система навчання ІМ в аспекті системного підходу. Підходи до навчання ІМ. Цілі навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Зміст навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Принципи навчання ІМ. Методи і технології навчання ІМ та організація навчальної діяльності учнів. Засоби навчання ІМ у середніх навчальних закладах.

Контроль у навчанні ІМ. Цілі контролю. Особливості комунікативного контролю. Функції контролю. Види контролю та оцінювання. Вимоги до контролю. Засоби контролю. Форми контролю. Об'єкти, критерії і параметри контролю та оцінювання.

Психолінгвістичні засади формування іншомовної комунікативної компетентності і система вправ.

Загальна характеристика мовленнєвої діяльності. Психолінгвістичні закономірності формування навичок і розвитку вмінь у навчанні ІМ. Вправи і завдання для формування іншомовної комунікативної компетентності. Типологія вправ і вимоги до них. Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II
МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ (ЛІНГВІСТИЧНОЇ) В УЧНІВ ШКІЛ**

Тема 2. Методика формування мовних компетентностей – 2 год.

Формування іншомовної фонетичної компетенції. Формування іншомовної лексичної компетенції. Формування іншомовної граматичної компетенції. Формування іншомовної компетентності у техніці письма. Формування іншомовної компетентності у техніці читання.

VI СЕМЕСТР

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III
МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ (МОВЛЕННЄВОЇ) В УЧНІВ ШКІЛ**

Тема 3. Методика формування мовленнєвих компетентностей – 4 год.

Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні. Методика формування іншомовної компетентності у читанні. Методика формування іншомовної компетентності у письмі.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Тема 4. Організація навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти. Особливості поглиблених навчання ІМ у школі – 2 год.

Планування навчального процесу з іноземних мов. Організаційні форми навчання ІМ. Вимоги до уроку ІМ. Аналіз уроку ІМ. Самостійна та автономна робота учнів у навчання ІМ. Позакласна робота з ІМ.

Навчання ІМ у спеціалізованих загальноосвітніх навчальних закладах. Профільне навчання ІМ. Навчання другої іноземної мови.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів						
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Відвідування лабораторних занять	1	0	0	2	2	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5	5	5	3	3
Робота на лабораторному занятті	10	0	0	2	20	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	5	50	5	50	5	50	3	30
Виконання завдання для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом (балів)			86		108		109		75
Максимальна кількість балів:									378
Розрахунок коефіцієнта:									$378:60 = 6,3$

**Система оцінювання навчальних досягнень студентів
заочної форми навчання**

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів						
Відвідування лекцій	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Відвідування лабораторних занять	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Робота на лабораторному занятті	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	2	10
Виконання модульної роботи	25	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом (балів)			37		37		37		32
Максимальна кількість балів:								413	
Розрахунок коефіцієнта:							143:60 = 2,4		

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Самостійна робота до модуля № 1 – 4 год.

Завдання 1. Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури за темою. Розкажіть, як змінилося ваше уявлення про вимоги до контролю рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності.

Завдання 2. Знайдіть у чинних НМК з ІМ, яку ви вивчаєте, по одній вправі для початкової, основної і старшої школи та охарактеризуйте їх за основними критеріями. Підготуйтесь захистити свої характеристики вправ перед групою.

Самостійна робота до модуля № 2 – 4 год.

Завдання 1. Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Визначте труднощі навчання фонетики ІМ, яку ви вивчаєте. Складіть і проаналізуйте фрагменти уроків для навчання вимови та інтонації.

Завдання 2. Визначте труднощі навчання лексики ІМ, яку ви вивчаєте. Складіть і проаналізуйте фрагменти уроків для навчання активної і пасивної лексики.

Завдання 3. Оберіть будь-яку ГС із шкільної програми з ІМ, яку ви вивчаєте. Підготуйте три вправи на рецепцію і три вправи на репродукцію ГС. Забезпечте умовно-комунікативний характер вправ на репродукцію. Складіть і проаналізуйте фрагменти уроків для навчання активної і пасивної граматики.

Завдання 4. Складіть три ігрові орфографічні вправи (клас і навчальний матеріал на ваш вибір), в яких базою для згадки про слово є : а) гра типу «поле чудес», б) кросворд на основі малюнків, в) кросворд на основі пояснень іноземною мовою.

Завдання 5. Складіть три ігрові вправи (клас і навчальний матеріал на ваш вибір) для формування компетентності у техніці читання.

Самостійна робота до модуля № 3 – 4 год.

Завдання 1. Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Назвіть складники навчально-стратегічної компетенції. Зробіть загальну характеристику навчально-стратегічної компетенції. Визначте цілі і завдання формування навчально-стратегічної компетенції. Наведіть приклади вправ для формування

навчально-стратегічної компетенції. Розкрийте особливості формування навчально-стратегічної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Завдання 2. Які стратегії ви використовуєте в читанні / аудіюванні тексту? Наведіть приклади стратегій, якими ви користовуєтесь при підготовці монологічного висловлювання.

Які стратегії ви могли б запропонувати своїм учням для оволодіння лексичним / граматичним / фонетичним матеріалом?

Завдання 3. Розкрийте особливості процесу формування лінгвосоціокультурної компетенції. Дайте визначення і назвіть складники лінгвосоціокультурної компетенції. Дайте загальну характеристику лінгвосоціокультурної компетенції. Назвіть цілі і завдання формування лінгвосоціокультурної компетенції, етапи її формування, стратегії. Які вправи використовуються для формування лінгвосоціокультурної компетенції. У чому полягають особливості формування лінгвосоціокультурної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Самостійна робота до модуля № 4 – 16 год.

Завдання 1. Складіть розгорнутий план-конспект уроку з іноземної мови і презентуйте його на лабораторному або практичному занятті.

Рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

Завдання для самостійної роботи необхідно виконати в повному обсязі. Необхідно ознайомитися з метою цього практичного завдання. Уважно прочитайте завдання. Зафіксуйте свої первісні знання по кожному з питань (Я знаю, що.../або Я не знаю...). Після цього опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Знайдіть відповіді на проблемні питання. Письмово зафіксуйте їх і підготуйтесь до участі в усній дискусії на занятті. Додайте копії своїх письмових робіт до Електронного навчального комплексу з дисципліни у відповідний розділ.

Критерії оцінювання виконання студентами завдань для самостійної роботи

Максимальна кількість – 5 балів. З них:

За усну відповідь на проблемне питання – 3 бали (ураховується: відповідність змісту; повнота і ґрунтовність викладу; доказовість і логічність викладу; термінологічна коректність; здатність до обґрунтування методичних рішень; володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді).

За наявність конспекту – 2 бали;

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожний модуль включає бали за модульну контрольну роботу (модульний контроль). Модульна контрольна робота проводиться після завершення лекційних і практичних занять, що належать до певного модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп’ютерної діагностики в межах Електронного навчального комплексу з дисципліни.

Критерії оцінювання виконання студентами модульного контролю

„Відмінно” – 100-90 % правильних відповідей – (25-23 бали)

„Дуже добре” – 82-89 % правильних відповідей – (22-21 бал)

„Добре” – 75-81 % правильних відповідей – (20-19 балів)

„Задовільно” – 69-74 % правильних відповідей – (18-17 балів)

„Достатньо” – 60-68 % правильних відповідей – (16-15 балів)

„Незадовільно” – 0-59 % правильних відповідей – (14 балів і нижче)

6.4.Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни «Методика навчання в середній школі» – спільній екзамен з дисциплін «Методика навчання іноземної мови в школі» і «Методика навчання зарубіжної літератури в школі». Форма проведення семестрового контролю – письмова. Тривалість проведення – 1 академічна година. Максимальна кількість балів – 40. Екзаменаційний білет складається з чотирьох питань: I і II питання (мовознавчий блок) – 20 балів, III і IV питання (літературознавчий блок) – 20 балів.

Критерії оцінювання: відповідність змісту (4 бали); повнота і ґрунтовність викладу матеріалу (3 бали); доказовість і логічність викладу (3 бали); термінологічна коректність (3 бали); здатність до обґрунтування методичних рішень (4 бали); володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді (3 бали).

6.5.Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Охарактеризуйте предмет методики навчання іноземних мов як науки, її зв’язок із суміжними науками.
2. Назвіть методи наукового дослідження в методиці навчання іноземних мов. Охарактеризуйте експеримент як основний метод наукового дослідження, об’єкти методичного експерименту.

3. Розкрийте сучасні методичні принципи навчання іноземних мов.
4. Охарактеризуйте чотири компонентні мети навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Розкрийте поняття іншомовної комунікативної компетенції.
5. Охарактеризуйте основні компоненти змісту навчання іноземних мов.
6. Охарактеризуйте вправи для формування іншомовної комунікативної компетенції: поняття “вправа”, “структура вправи”, “класифікація вправ”.
7. Охарактеризуйте основні та факультативні компоненти навчально-методичного комплексу з іноземної мови.
8. Розкрийте методику формування іншомовної фонетичної компетенції: складники компетенції, мету і зміст навчання вимови, принцип апроксимації, основні типи і види вправ для формування слуховимовних навичок.
9. Розкрийте методику формування іншомовної лексичної компетенції: складники компетенції, мету і зміст навчання лексики, поняття “активний” і “пасивний” лексичний мінімум, різні способи семантизації лексичних одиниць.
10. Охарактеризуйте етапи роботи з лексичним матеріалом, типи і види вправ для засвоєння лексичного мінімуму.
11. Розкрийте поняття “потенціальний словник”, назвіть його джерела, типи і види вправ для формування потенціального словника учнів.
12. Розкрийте методику формування іншомовної граматичної компетенції: складники компетенції, мету і зміст навчання граматичного матеріалу, етапи ознайомлення з ГС активного мінімуму, типи і види вправ для їх засвоєння.
13. Розкрийте мету і зміст навчання інтонації, охарактеризуйте типи і види вправ для формування рецептивних і репродуктивних інтонаційних навичок.
14. Розкрийте поняття “активний” і “пасивний” граматичний мінімум. Охарактеризуйте типи і види вправ для засвоєння ГС пасивного граматичного мінімуму.
15. Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в аудіюванні: складники компетенції, мету і зміст навчання, суть аудіювання як виду мовленнєвої діяльності, труднощі аудіювання, способи презентації аудіотекстів.
16. Охарактеризуйте систему вправ для навчання аудіювання, різні способи перевірки розуміння аудіотекстів.
17. Розкрийте загальні та відмінні характеристики (психологічні й мовні) діалогічного і монологічного мовлення та їх урахування у процесі навчання. Назвіть функціональні типи діалогу та монологу.

18. Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в діалогічному мовленні: складники компетенції, мету і зміст навчання, використання навчально-мовленнєвих ситуацій, систему вправ для навчання діалогічного мовлення.
19. Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в монологічному мовленні: складники компетенції, мету і зміст навчання, систему вправ для навчання монологічного мовлення.
20. Розкрийте методику формування іншомовної компетенції у техніці читання: структуру компетенції, поняття “техніка читання”, труднощі навчання, методи навчання техніки читання іноземною мовою, типи і види вправ для навчання техніки читання.
21. Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в читанні: структуру компетенції мету і зміст навчання читання, особливості навчання різних видів читання.
22. Охарактеризуйте роботу з текстом для читання: передтекстові та післятекстові вправи, різні способи перевірки розуміння прочитаного.
23. Розкрийте методику формування компетенції у техніці письма: структура компетенції, поняття “техніка письма”, труднощі навчання, типи і види вправ для навчання графіки та орфографії.
24. Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в письмі: мету і зміст навчання письма як виду мовленнєвої діяльності, систему вправ для навчання письма.
25. Розкрийте методику формування іншомовної компетенції у перекладі/медіації: складники компетенції, мету і зміст навчання перекладу як виду мовленнєвої діяльності, систему вправ для навчання перекладу.
26. Розкрийте методику формування навчально-стратегічної компетенції.
27. Розкрийте методику формування лінгвосоціокультурної компетенції: складники компетенції, мету, зміст і приклади вправ для формування.
28. Охарактеризуйте організаційні форми навчально-виховного процесу з іноземної мови. Розкрийте вимоги до сучасного уроку іноземної мови, типологію уроків.
29. Охарактеризуйте структуру уроку іноземної мови, особливості уроку на різних ступенях навчання.
30. Розкрийте методику контролю рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції: функції, об'єкти, види і форми. Вимоги до контролю знань, навичок і вмінь з іноземної мови, оцінювання навчальних досягнень учнів.

31. Охарактеризуйте тест як засіб контролю у навчанні іноземних мов: поняття “тест”, структура тесту, типи, види тестів і методику використання.
32. Розкрийте мету, зміст і форми позакласної роботи з іноземної мовою.
33. Розкрийте особливості планування навчально-виховного процесу з іноземної мовою: види планів, планування уроків іноземної мовою на різних ступенях навчання.
34. Охарактеризуйте типологію засобів навчання за різними критеріями. Розкрийте переваги використання фонограми та відеофонограми.
35. Розкрийте можливості використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов.
36. Охарактеризуйте усний метод Гарольда Пальмера: принципи навчання, система вправ для навчання усного мовлення.
37. Охарактеризуйте методичну систему навчання читання Майкла Уеста: принципи навчання, передтекстові та післятекстові вправи.
38. Охарактеризуйте аудіолінгвальний метод Чарльза Фріза та Роберта Ладо: принципи навчання, систему усних тренувальних вправ.
39. Охарактеризуйте аудіовізуальний метод: принципи навчання; етапи навчання та види вправ.
40. Охарактеризуйте інтенсивний метод навчання: принципи методу активізації, етапи роботи, характерні навчальні прийоми.
41. Охарактеризуйте комунікативний метод навчання: принципи навчання, характерні навчальні прийоми.
42. Охарактеризуйте сучасні зарубіжні методи навчання іноземних мов: цілі, зміст і принципи навчання.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни „Методика навчання іноземної мови в школі” (V семестр), денна форма навчання.

Разом: 60 год., з них лекційних – 4 год., лабораторні заняття – 4 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 28 год., МК – 4 год.

Тиждень	1,2	3,4	5,6	8 – 10	11 - 15
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II	
Назва модуля	Теоретичні основи методики навчання іноземних мов у школі			Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (лінгвістичної)	
Кількість балів за модуль	86 балів			108 балів	
Лекції	1			2	
Дати					
Теми лекцій	Вступ до методики навчання ІМ. Система навчання ІМ Контроль у навчанні ІМ. Психолінгвістичні засади форм-я ІКК і система вправ – 1 б.			Методика формування мовних компетентностей – 1 б. Методика формування мовних компетентностей – 22 б.	
Теми лабораторних занять	Загальні питання навчання іноземних мов – 11 б. Система навчання ІМ – 22 б.			Контроль у навчанні ІМ. Психолінгвістичні засади форм-я ІКК і система вправ – 22 б.	
Теми практичних занять	Загальні питання навчання іноземних мов – 11 б. Система навчання ІМ – 22 б.			Формування іншомовної фонетичної компетенції – 11 б. Формування іншомовної лексичної компетенції – 22 б.	
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)			Табл. 6.1 (5 б.)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)	
Всього	194 бали				

Навчально-методична картка дисципліни „Методика навчання іноземної мови в школі” (VI семестр), денна форма навчання.

Разом: 60 год., з них лекційних – 6 год., лабораторні заняття – 6 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 13 год., МК – 2 год., семестровий контроль – 15 год.

Тиждень	1,2	3,4	5,6	8 – 10	11 - 15
Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль VI	
Назва модуля	Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвої)			Організація навчання іноземних мов у школі	
Кількість балів за модуль	109 балів			75 балів	
Лекції	1			2	
Дати					
☒ Теми лекцій	Методика формування мовленнєвих компетентностей – 11 б. Методика формування мовленнєвих компетентностей – 2 б.			Методика формування іноземних мов у школах – 1 б.	
Теми лабораторних занять	Методика формування компетентностей в аудіюванні – 22 б.	Методика формування компетентностей в говоренні – 22 б.	Методика формування мовленнєвих компетентностей – 11 б.	Методи і технології організації навчання іноземних мов у школах – 1 б.	
Теми практичних занять	Методика формування компетентностей в аудіюванні – 22 б.	Методика формування компетентностей в говоренні – 22 б.	Методика формування компетентностей в читанні – 11 б.	Організація навчання іноземних мов у закладах ЗСО – 22 б.	
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)			Табл. 6.1 (5 б.)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота № 4 (25 балів)	
Всього	184 бали				

Навчально-методична картка дисципліни „Методика навчання іноземної мови в школі” (V семестр), заочна форма навчання.

Разом: 60 год., з них практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 52 год.

Тиждень	1,2	3,4	5,6	8 – 10	11 - 15
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II	
Назва модуля	Теоретичні основи методики навчання іноземних мов у школі			Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (лінгвістичної)	
Кількість балів за модуль	37 балів			37 балів	
Лекції	1			2	
Дати					
Теми лекцій	<p>Вступ до методики навчання ІМ.</p> <p>Система навчання ІМ.</p> <p>Контроль у навчанні ІМ.</p> <p>Психолінгвістичні засади форм-я ІКК і система вправ</p>			<p>Методика формування мовних компетентностей</p>	
Теми лабораторних занять	<p>Загальні питання навчання іноземних мов – 11 б.</p> <p>Система навчання ІМ.</p> <p>Контроль у навчанні ІМ.</p> <p>Психолінгвістичні засади форм-я ІКК і система вправ – 11 б.</p>				
Теми практичних занять					
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)
Види поточного контролю					
Всього	74 балів				

Навчально-методична картка дисципліни „Методика навчання іноземної мови в школі” (VI семестр), заочна форма навчання.

Разом: 60 год., з них практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 52 год.

Тиждень	1,2	3,4	5,6	8 – 10	11 - 15
Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль VI	
Назва модуля	Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвої)			Організація навчання іноземних мов у школі	
Кількість балів за модуль	37 балів			32 балів	
Лекції	1			2	
Дати					
☒ Теми лекцій	Методика формування мовленнєвих компетентностей			Організація навчання іноземних мов у школах	
Теми лабораторних занять					
Теми практичних занять	Методика формування компетентностей в аудіюванні – 11 б.	Методика формування компетентностей в говоренні. Методика формування компетентностей в читанні – 11 б.		Організація навчання іноземних мов у закладах ЗСО – 11 б.	Особливості поглибленого навчання іноземних мов – 11 б.
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)
Види поточного контролю					
Всього	69 балів				

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література

1. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: Навч. Посібник / О. І. Вишневський. – К.: Знання, 2010. – 206 с.
2. Методика навчання іноземних мов : теорія і практика : підручник для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. навч. закладів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ під загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Тезикова та ін. – К.: Вид. центр «Академія», 2010. – 327 с.
4. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.

Додаткова література

5. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: монографія / О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 137 с.
6. Бориско Н. Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки / Н. Ф. Бориско. – К.: „Фирма ИНКОС”, 2001. – 267с.
7. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
8. Кvasova O. G. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь / O. G. Kvasova. – К.: Ленвіт, 2009. – 119 с.
9. Колесникова И.Л. Англо-русский терминологический справочник по методике преподавания иностранных языков / И. Л. Колесникова, О. А. Долгина. – СПб.: Русско-Балтийский инф. центр "Блиц", 2001. – 224 с.
10. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи / О. Б. Бігич. – К.: Ленвіт, 2006. – 200 с.
11. Бужинский В. В. Функциональный поход к обучению английскому произношению / В. В. Бужинский, С. В. Павлова, Р. А. Старикова. – М.: Дрофа, 2004. – 154 с.
12. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова. – М.: Аркти, 2003. – 192 с.
13. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М.: Изд. центр „Академия”, 2008. – 336 с.
14. Гальскова Н.Д. Теория и практика обучения иностранным языкам: Начальная школа / Н. Д. Гальскова, З. Н. Никитенко. – М.: Айрис-пресс, 2004. – 240 с.

15. Иностранные языки в школе: Научно-методический журнал. – Москва.
16. Іноземні мови в навчальних закладах: Науково-методичний журнал. – Київ.
17. Іноземні мови: Науково-методичний журнал. – Київ.
18. Конышева А. В. Игровой метод в обучении иностранному языку / А. В. Конышева. – СПб.: Каро, 2006. – 192 с.
19. Конышева А. В. Контроль результатов обучения иностранному языку / А. В. Конышева. – СПб: Каро, 2004. – 144 с.
20. Конышева А. В. Организация самостоятельной работы учащихся по иностранному языку / А. В. Конышева. – СПб.: Каро, 2005. – 208 с.
21. Копылова В. В. Методика проектной работы на уроках английского языка / В. В. Копылова. – М.: Дрофа, 2004. – 96 с.
22. Коряковцева Н. Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык / Н. Ф. Коряковцева. – М.: АРКТИ, 2002. – 176 с.
23. Ніколаєва С.Ю. Типова програма навчальної дисципліни „Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах” (Бакалаврат) / Ніколаєва Софія Юріївна. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2011. – 52 с.
24. Нормативно-методичні документи кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Київському національному лінгвістичному університеті у 2010-2011 н.р./ Уклад:Соловей М.І., Шутов О.Г., Сорокін С.В., Максименко А.П. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 83 с.
25. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования/Под ред. Е.С. Полат. – М.: Изд. центр „Академия”, 2002. – 272с.
26. Паршикова О. О. Комунікативно-ігровий метод навчання іноземної мови учнів початкової загальноосвітньої школи / О. О. Паршикова. – Донецьк: Вид-во «Вебер», 2009. – 296 с.
27. Пассов Е. И. Методика как теория и технология иноязычного образования / Е. И. Пассов. – Елец: ЕГУ им. И.А.Бунина, 2010. – 543 с.
28. Пассов Е.И., Кузовлёва Н.Е. Урок иностранного языка / Е. И. Пассов. – Ростов н/Д: Феникс. – М.: Глосса-Пресс, 2010. – 640 с.
29. Підручники і навчально-методичні комплекси з іноземних мов.
30. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2004. – 360 с.
31. Практикум з методики викладання німецької мови / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2007. – 287 с.
32. Практикум з методики викладання французької мови / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2006. – 432 с.
33. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов: Іноземні мови. 2-12 класи. – ВТФ „Перун”, 2005. – 208 с.
34. Редько В. Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови

- учнів початкової школи / В. Г. Редько. – К.: Генеза, 2007. – 136 с.
36. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі / С. В. Роман. – К.: Ленвіт, 2005. – 208 с.
37. Роман С. В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі / С. В. Роман. – Горлівка: ГДПІМ, 2003. – 108 с.
38. Сафонова В. В. Проблемные задания на уроках английского языка в школе / В. В. Сафонова. – М.: Еврошкола, 2001. – 272 с.
39. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам / Е. Н. Соловова. – М.: Просвещение, 2002. – 239 с.
39. Сучасні технології навчання іноземних мов у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія/ під загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2015. – 444 с.
40. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови / Укл. Г.І. Артемчук, С.Ю. Ніколаєва та ін. – К.: Ленвіт, 2003. – 168 с.
41. Харченко Т. Г. Гуманізація сучасної педагогічної освіти у Франції: теорія і практика : монографія / Тетяна Гадульзянівна Харченко. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 560.
42. Харченко Т.Г. Розвиток післядипломної педагогічної освіти у Франції в другій половині ХХ століття / Т. Г. Харченко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка, 2015. – № 1. – 212 с. – С. 155 – 162.
43. Харченко Т.Г. Проблемно- ситуативне навчання як засіб розвитку особистості вчителя у Франції / Т. Г. Харченко // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. – Вип. 742. Педагогіка та психологія. – Чернівці : Чернівецький нац. у-т, 2015. – 208 с. – С. 176 – 186.
44. Харченко Т.Г. Приклади використання проблемних ситуацій у процесі навчання вчителів у Франції / Т. Г. Харченко // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. – Вип. 44 / за заг. ред. проф. З. П. Бакум. – Друкарня Романа Козлова, 2015. – 391 с. – С. 281 – 289.
45. Харченко Т. Г. Учитель-дебютант у Франції: особливості організації педагогічного супроводу входження в професію наприкінці ХХ століття / Т. Г. Харченко // Šola in Družba Znanja: Univerza na Primorskem Pedagoška fakulteta Koper. – 2011. – Р. 47 –54.
46. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь / А. Н. Щукин. – М.: Астрель: ACT Хранитель, 2007. – 746 с.
47. Hadfield J. Introduction to Teaching English / O. Hadfield, Ch. Hadfield. – Oxford, 2010. – 176р.
48. Harmer J. The Practice of Language Teaching / J. Harmer. – Longam, 2004. – 370 р.
49. Kharchenko T. G. L'engagement de l'enseignant français dans la construction de son „soi social” / L. Basco, T. Kharchenko // Eduquer en Europe à l'heure de la postmodernité. – Lyon : Chronique Sociale. Pédagogie – Formation, 2011. – 186 р.
50. Slattery M. Introduction for Primary Teachers / M. Slattery, J. Willis. – Oxford, 2009.

9. Додаткові ресурси

Матеріали міністерства освіти і науки України

1. Іноземні мови. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: 1-4 класи (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>)
2. Навчальні програми для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти) (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>)
3. Особливості вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році (режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/metodichni-rekomendacziyi-2015-2016.pdf>)
4. Про переліки навчальної літератури, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, для використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році (режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47781/)

Загальноєвропейські рекомендації з навчання мов

1. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (режим доступу: <http://www.ecml.at/>)
2. Council of Europe, Education and Languages, Language Policy (режим доступу:
<http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/>http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/default_fr.asp

Корисна інформація

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського // Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/>
2. Французький культурний центр // <http://www.ifu.com.ua/>
3. Український центр оцінювання якості освіти // <http://www.testportal.org.ua/>
4. Професійний журнал для вчителів «Відкритий урок» // <http://osvita.ua/>
5. Професійний журнал для вчителів «Иностранные языки в школе» http://www.flsmozaika.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=8
6. Інтернет-видання для вчителя «Иностранные языки» // <http://iyazyki.ru/redsovet-kollegiya/>

Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому вчителю/викладачу іноземної мови

Онлайн-словник методичних термінів (теорія і практика викладання мов). Автори – Е.Г Азімов, А.І.Щукін, 1999 р. (російською мовою) // <http://www.gramota.ru/slovari/info/az/>

Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому вчителю/викладачу французької мови

1. <http://institutfrancais-ukraine.com/>
2. <http://www.ciep.fr/assistants-francais-a-letranger/ressources-pedagogiques>
3. http://www.onyva.es/PORTAILS_PEDAGOGIQUES_RESSOURCES_PEDAGOGIQUES_VIRTUELLES.html
4. <http://blog.univ-provence.fr/wordpress/guide-fle/category/ressources-pour-enseignants-f-l-e/>
5. <http://www.leplaisirdapprendre.com/>
6. <http://enseigner.tv5monde.com/>
7. <http://lewebpedagogique.com/ressources-fle/>
8. <http://tenseignes-tu.com/ressources-en-ligne/10-sites-fle-indispensables-au->
9. <http://www.bonjourdefrance.com/>
10. http://www.francofil.net/fr/fle_fr.html
11. <http://www.lepointdufle.net/ticecreation.htm>
12. <http://home.sandiego.edu/~mmagnin/SitesPeda.html>
13. <https://www.pinterest.com/parlefr/fle-ressources-pour-les-profs>
14. <http://cartables.net/ressources/Francais/FLE>
15. <https://leszexpertsfle.com/toutes-les-ressources-fle>
16. <http://laprofdefle.blogspot.com/p/materiels-pour-les-cours.html>
17. http://www.netvibes.com/tomlaigle#Musique_Radio_Audio
18. <http://fle.asso.free.fr/liens/>
19. <http://platea.pntic.mec.es/cvera/ressources/recurfr20.htm>
20. <http://www.flevideo.com/>
21. <http://www.fdlm.org/>
22. <http://www.pearltrees.com/lyli.pearls/ressources-enseignant/id13475228#1526>
23. www.editionsdidier.com/collection/saison/ressources/

Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому вчителю/викладачу іспанської мови

1. <http://ave.cervantes.es>
2. <http://www.hispanicus.com/drle/portada.htm>
3. <http://lomastv.com/land.php>
4. <http://www.geocities.com/szamora.geo/index.htm>
5. <http://wwwispain.org>

Формування іспаномовної комунікативної компетентності

1. Bibliografia Española // <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>
2. Biblioteca Nacional de España // <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>
3. Bibliotecas AECID // <http://www.aecid.es/04bibliotecas/catalogos.htm>
4. Bibliotecas Pùblicas (REBECA) //
<http://www.mcu.es/rebeca/cargarFiltro.do?cache=init&layout=rebeca&language=es>
5. Bibliotecas Universitarias (REBIUN) // <http://rebiun.crue.org/cgi-bin/rebiun/O7217/ID3a4c6936/NTI?ACC=111&:ANG=en>
6. Catálogo colectivo de las bibliotecas del Instituto Cervantes //
<http://absysnet.cervantes.es/abnetopac03/abnetcl.exe/O7055/ID30f95353?ACC=101>
7. Diplomas de español // <http://diplomas.cervantes.es/index.jsp>
8. Instituto Servantes // <http://www.cervantes.es>